

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6.10.2021
Sayı : 1912

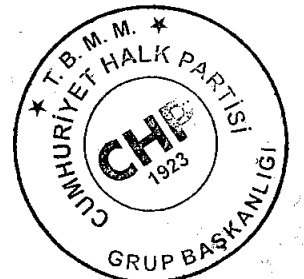
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Fındık Üretimi ve Korunması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.
01.10.2021

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Takım Komisyon	- Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köy İşleri
Tarih : 08 Ekim 2021	Esas No: 2/3861

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
06 Ekim 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
06 Ekim 2021
No. 889589
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Ülke ekonomisine verdiği katkı ile önemli tarımsal ürün olan fındık, başta Giresun, Ordu, Trabzon, Rize, Artvin, Samsun, Gümüşhane, Sinop, Kastamonu, Düzce, Sakarya, Zonguldak, Bartın, Kocaeli, Bolu, Tokat olmak üzere hemen hemen Karadeniz'e kıyısı olan her ilde yetiştirilmektedir.

Doğu Karadeniz'in yaklaşık iki buçuk milyon insanı için fındık, yaşantılarını belirleyen bir efsanedir. Dünya fındık üretiminin yüzde 70'ini üreten Türkiye, en önemli üretici ülke konumundadır. Giresun Kalite, Levant Kalite ve Sivri Kalite olarak ayrılan Türk fındığı dünya fındıkları içinde en kaliteli olanıdır. Sadece Piraziz ile Beşikdüzü arasındaki bölgede yetişen Giresun kalite fındık, yağ oranı yüksek, aroması oldukça yoğun olan bir fındık cinsidir. Doğa, Doğu Karadeniz'in toprağına yeryüzünün en iyi fındığını yetiştiren olağanüstü özellikler vermiştir.

700-750 bin hektarlık bir alanda dolaylı ya da dolaysız olarak yaklaşık 500 bine yakın aile tarafından üretilen fındık ile elde edilen gelirden, ülke nüfusunun yüzde 10'luk bir kısmı faydalanmaktadır. Fındık üretiminde dünya piyasasının çoğunu elinde bulunduran ülkemiz, fındığı dış pazarda daha etkili bir hale getirmek için yaptığı çalışmalarda yetersiz kaldığı görülmektedir.

Ülkemizde ABD, İtalya, İspanya, Fransa, İran, Gürcistan, Azerbaycan ve Çin'den daha çok fındık üretildiği halde, fındık politikalarındaki yanlışlar, rekolte tahminlerinin manipüle edilmesi ve kabuklu fındık alım ve destekleme fiyatlarının üretim maliyetleriyle başa baş olması nedeniyle hak ettiği değeri bir türlü bulamamıştır.

Oysa, ülkemizde ki fındık üretimi, 2844 sayılı *Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun* çerçevesinde yapılan çalışmalar ile birçok kez değişikliğe uğramıştır. Fındık bahçelerinin gençleştirilmesi, üretim maliyetlerindeki dengesizlik, rekolte tahminlerin manipüle edilmesi, ihracat gelirleri ve fındığa yüklenen katma değer çalışmaları hep yetersiz olmuştur.

Hasat zamanından önce fındık rekoltesi üzerine yapılan manipölasyon içerikli açıklamalar ve bu açıklamalara bağlı arz talep dengesini belirleyen fiyatlar, üreticinin elindeki fındığın karşılığı olamamıştır. Fındık üretimi, işlenmesi ve pazarlanması hakkında güncel ve üreticiden yana bir kanun olmadığı için üreticiler her hasat döneminde zorda kalmakta ve fındık alımlarını yöneten tekeller karşısında çaresiz kalmaktadırlar.

Hasat zamanı geldiğinde kimi üreticimiz düz ovada, kimi üreticimiz sarp arazilerde hasat yapmaya çalışmaktadır. Yaptığı bu hasat ile de geçimini sağlamanın yanı sıra kredi borcunu, okul taksitini, ilaç parasını, kira parasını, işçi parasını, SGK ve çeşitli sigorta primlerini ödeyebilmek için mücadele etmektedirler.

Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Fiskobirlik), 2 Kasım 1935 tarihinde yürürlüğe giren 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu ve Tarım Satış Kooperatifi Anamukavelenamesi kapsamına göre 28 Temmuz 1938 tarihinde kurulmuştur. 1964 yılına kadar kendi adı ve hesabına, daha sonra da çıkartılan bir Bakanlar Kurulu Kararı ile 1994 yılına kadar doğrudan ya da dolaylı olarak Hazine adına, 2000 yılına kadar da Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan kredi kullanarak Hazine adına alım yaparak üreticiyi rahatlatmıştır. Daha sonra ki yıllarda yaptığı alımlar da ise herhangi bir görevlendirme olmamıştır.

Tarım satış kooperatiflerine ait işletme ve tesislerin özelleştirilmesini amaçlayan 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun 2000 yılında yürürlüğe girmişti. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte 50 kooperatifi, 250 bine yakın ortağı ve 5 binden fazla çalışanı ile dünya fındık sektörünün en önemli kuruluşu olan Fiskobirlik, Yeniden Yapılandırma adı altında şirketleştirilmiş ve üç ayrı şirkete bölünmüştü.

1964 ile 2000 yılları arasında Fiskobirlik tarafından yapılan devlet destekleme alımları, 2000’li yıllardan sonra Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından yapılmaya başlanmıştır. TMO tarafından yapılan devlet destekleme alımlarında serbest piyasada oluşan fındık fiyatları, her zaman destekleme fiyatlarından az olmuştur.

Oysa Fiskobirlik tarafından 2000'li yıllara kadar yapılan devlet destekleme alımlarında serbest piyasada oluşan fındık fiyatları, daima destekleme fiyatlarından yüksek olmuştur.

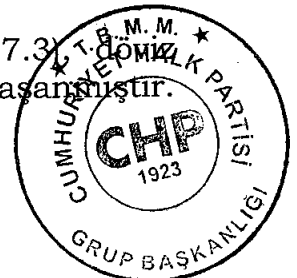
İstikrarlı bir fındık piyasası ve üreticinin geleceği için Fiskobirlik yeniden devlet adına alım yapmalı, üreticinin belirleyeceği şekilde yönetim organları yeniden yapılandırılmalı, şirketleşme modelini terk edip 2000'li yıllardan önceki konumuna geri dönmeli ve devlet adına fındık alımlarını yapması gerekmektedir.

Fındık üreticilerinin, sendikal örgütlenmesi bağımsız olarak yeniden sağlanırsa hem müdahale alımlarında hem de rekolte belirleme sürecinde üreticinin lehine sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bu durumda ihracat yoluyla ülke ekonomisine yüksek miktarlarda döviz girdisi olarak geri dönecektir.

01.01.2020 ile 31.12.2020 tarihleri arasında ülkemiz, 292 bin 433 ton fındık ihraç edip karşılığında 2 milyar 10 milyon 787 bin 689 ABD doları ihracat geliri elde etmiştir.

01.01.2019 ile 31.12.2019 yılının aynı döneminde ise ihracatımız 343 bin 557 ton olurken ihracat geliri de 2 milyar 312 milyon 45 bin 738 ABD doları olmuştur.

Geçen yıla oranla miktar bazında 51 bin 114 ton (yüzde 17.3) artış, girdisinde ise 301 milyon 258 bin 49 dolar (yüzde 13.2) azalış yaşanmıştır.

Ülke ekonomisine verdiği büyük katkıdan sonra hali hazırda bulunan potansiyel pazarlar çoğaltılmalı, yeni ülkelerde pazar araştırmaları yapılmalı, bu yönde tanıtım faaliyetleri arttırılmalı, ülkelere göre farklılaştırılmalı ve çeşitlendirilmelidir.

Kalite, bir malın pazarlanmasında oldukça önemlidir. Bu bağlamda Türkiye genelindeki irili ufaklı tüm imalatçı firmalar kaliteli üretim yapılması için teşvik edilmeli ve bu firmaların vergi, SGK, stopaj gibi borçlarına ait ödemelerin oranları düşürülmelidir.

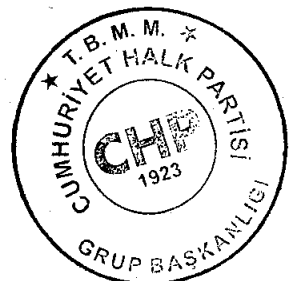
Çiftçi Kayıt Sistemi'nde (ÇKS) kaydı bulunan fındık üreticilerine, 2009 yılından itibaren dekar başına 170 TL alan bazlı destek verilmektedir. Bu destek 2009 yılından beri artan üretim maliyetlerine hep aynı kalmıştır. Dönüm başına verilen doğrudan gelir desteğinin yerine ürüne destek verilen bir modele geçilmesi, aynı zamanda kaliteli ürün elde etmek için iyi tarım uygulamaları yapan çiftçiye kilogram başına ayrıca yeni yeni desteklerin verilmesi modeline geçilmelidir.

Dolayısıyla kalitenin ve üretimin artması için dekar başına **kalite** ve **üretim bazlı** desteklerin de artık verilmesi gerekmektedir.

Bilindiği gibi Fındık üretim bölgesindeki sorunlardan en büyüğü depo sorunudur. En az 300-320 bin tonluk ihtiyacı karşılayacak lisanslı depolara ihtiyaç vardır. Fındık için lisanslı depo kuruluş alt limiti en az 5 bin ton olmalıdır. Dolayısıyla lisanslı depoculuğun daha aktif hâle getirilmesi için tüm sektör bileşenleri gerek inşaat gerek KDV istisnası gerekse diğer desteklerle teşvik edilmelidir. Sigortalı ve sağlıklı depolama imkânı sağlayan lisanslı depoculuk ne kadar çok yaygınlaşırsa üretici kendini o kadar çok güvende hissedecektir.

Ayrıca, lisanslı depoculuğun olması, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nun 53'ncü maddesi ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre faaliyette bulunan ve 08.06.2018 tarihinde kurulan Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) için şarttır.

Türkiye'nin kalkınmasında tarımın gücü çok büyüktür. Bu büyük potansiyeli ortaya çıkarmak için hepimize ortak görevler düşmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanunun kapsamı belirtilmektedir.

Madde 2- Kanunda yer alan tanımların ve kavramların açıklamalarına yer verilmiştir.

Madde 3- Bu madde ile Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (FİSKOBİRLİK) ile Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'ne devlet adına fındık alma görevi verilmiştir.

Madde 4- Bu madde de FİSKOBİRLİK ile TMO'nun görev ve yetkileri belirlenmek istenmiştir.

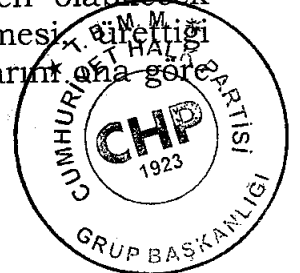
Madde 5- Ülkemizdeki her atıl fındık bahçesinin tarımsal üretime dönüştürülmesi için seferberlik ilan edilmelidir. Dolayısıyla fındık üretimi yapılacak alanların belirlenmesi ve belirlenirken kimlerin hangi kurum ve kuruluşların bilgi, belge ve komisyon raporlarının kimler tarafından hazırlanacağı düşünülmüştür.

Madde 6- Gerçek ya da tüzel kişilerin mevcut fındık bahçelerinin belirtilen zamanlar içinde çıkartılacak yönetmeliklere göre kayıt altına alınmaları için düzenlenmiştir.

Madde 7- Fındıktan elde edilen ihracat gelirlerinin artması için ilk yapılacak iş üretim arttırılmak olmalıdır. Üretimin artması da üretim maliyetlerinin düşük olması, teşvik ve desteklerin yüksek olması, bahçelerin gençleştirilmesi ve bahçelerin miras yoluyla bölünmesinin engellenmesi ile fındıkta ki katma değerin yükseltilmesi ve sanayi ürünleri üretebilmek için yatırımlar yapmakla mümkün olacaktır. Veraset işlerinin çözülmesi ve arazilerin tarımsal büyüklüklere ulaşması için bakanlık tüm imkânlarıyla seferber olmalıdır. Bahçelerinin yaşlı olması, ocakların sık dikili olması verimi düşürmektedir. Bahçelerin gençleştirilmesi, ocakların seyreltilmesi gerekmektedir. Yenilenmesi gereken yaşlı bahçeler için gereken zirai ilaçların, dikimi yapılacak fidanların ve bahçesinde gençleştirme yapacak üreticilerin ve miras yolu ile bölünen bahçelerin düzenli bir üretime geçmesi için bakanlığa verilen yetki düzenlenmiştir.

Madde 8- Fındık tarımı ile uğraşanların bahçelerini kayıt altına aldıktan sonra Bakanlık tarafından yapılan inceleme ve kontrollerden sonra üretici belgesini nasıl alacakları ve almayanlar hakkında ilgili cezaların nasıl olduğu düzenlenmiştir.

Madde 9- Dünyanın en kaliteli fındığını üreten üreticilerimizin tekelleşen ve kartellerin insafına bırakılmaması, bahçesinde ki ürünün gerçek olmayan rekolte tahminleri karşısında yok pahasına satılmasına neden olabilecek etkenlerin ve ortaya çıkan olumsuz etkilerin önüne geçilmesi, fındığın ne kadar edeceğini bilerek tüm üretim ve hasat planlarını ona göre yapması amaçlanmıştır.

Madde 10- Fındık için verilecek her türlü destek ve teşvikler, sadece hasat zamanı bölgeye giden başka illerde yaşayan ve fındığı bir yan gelir olarak gören kişilerin açıklamalarına göre değil bölgede yaşayan gerçek üreticilerin talep ve önerilene göre düzenlenmelidir. Üreticilerimizin elindeki fındığı yok pahasına satmasının önüne geçilmesi, ürettiği fındığın ne kadar edeceğini bilmesi, tüm üretim ve hasat planlarını ona göre yapması için alım ve destekleme fiyatlarının nasıl belirleneceği ve her yıl aynı tarihlerde açıklanması amaçlanmıştır.

Madde 11- Fındıkta dönüm başına verilen doğrudan gelir desteğinin doğrudan fındık ürününe kilogram başına verilmesi stratejik bir durumdur. Dolayısıyla dönüm başına verilen doğrudan gelir desteğinin yerine ürüne destek verilen bir modele geçilmesi ve kaliteli ürün elde etmek için iyi tarım uygulamaları yapan çiftçiye hem kilogram başına hem de kalite bazında desteklerin verilmesi modeline geçilmesi hedeflenmiştir.

Dolayısıyla üreticiye yapılacak desteklerin **alan bazlı, kalite bazlı, ürün bazlı ve Giresun Kalite Fındık** olmak üzere ayrılması planlanmış, kimlerin hangi şartlarda bu desteklerden yararlanacağı, destek miktarlarındaki artışının nasıl yapılması gerektiği ile dünya da sadece Piraziz ile Beşikdüzü arasındaki bölgede yetişen Giresun Kalite Fındık için de ekstra destek verilmesi düşünülmüştür.

Madde 12- Ülkemiz son beş yılın ortalamasına göre yıllık 285 bin 645 ton 600 kilo fındık ihracatı yapıyor. İç pazara sunulan fındık miktarı da düşünüldüğünde her hasat zamanı ortalama en az 300 bin ton lisanslı ya da değil çeşitli depolarında bekletilmektedir.

Örneğin; 2017 hasat döneminde faaliyete geçen Giresun Fındık Lisanslı Deposu, 2020 hasat dönemine kadar toplam 26 bin ton fındık depolamıştır. Bu ürünlerde herhangi bir kalite kaybı yaşanmamış ve yaklaşık 600 Milyon lira civarındaki ürün ilk günlük tazeliği ile sektöre sunulmuş ve finans piyasalarında farklı bir enstrüman olarak işlem görmüştür.

Kaliteli ve güvenli ürün için lisanslı, denetlenebilir depoların olması gerektiği ve bu depoların nasıl kurulacağı, kapasiteleri ile depo kuranlara verilecek devlet desteklerinin nitelik ve oranları düşünülmüştür.

Madde 13- Bakanlıktan izin almadan fındık bahçelerini söken ya da kesenler hakkında uygulanacak idari para cezaları ve artışların nasıl olacağı, ne zaman ve hangi bakanlık tarafından yapılacağı, bu kanun ve kanun çerçevesinde çıkarılan yönetmelik hükümlerini hangi bakanlığın yerine getireceği amaçlanmıştır.

Madde 14- Bu maddede, Kanun gereği çıkarılması gereken yönetmeliklerin hazırlanma ve yürürlük tarihleriyle ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Bu madde ile 16.06.1983 tarih ve 2844 Sayılı Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun kaldırılmaktadır.

Madde 16- Bu madde, Bakanlık ile Fiskobirlik ve TMO'nun fındık tarımı bölgesindeki teşkilatlarının kanun hükümlerine göre yapılandırılmasını öngören düzenlemedir.

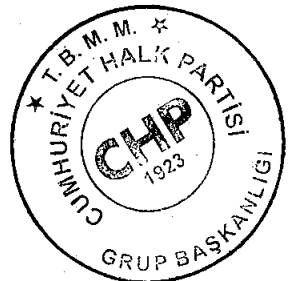
Geçici Madde 1- Bu madde ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihte vatandaşların özel mülkiyeti altında olup, tescil edilmemiş ve ruhsatlandırılmamış olan fındık bahçelerinin tescil edilmesini ve ruhsatlandırılmasını düzenlemektedir.

Geçici Madde 2- Bu madde Fiskobirlik ve TMO tarafından fındık standartlarının ilan edilmesinden sonra mevcut fındık üreticilerinin fındık bahçelerini, belirlenen standartlara uygun hale getirmeleri ile ilgili uyum sürecini düzenlemektedir.

Madde 17- Bu madde ile bu kanunda yer verilmemiş hallerde hangi kanunlara göre işlem yapılması gerektiği düşünülmüştür.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

FINDIK ÜRETİMİ VE KORUNMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanım ve Görevler

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu kanunun amacı, fındık üretilecek alanların tespitini, fındık bahçelerinin gençleştirilmesini, fındık alımlarını, destekleme fiyatlarını, kabuklu ve kavrulmuş fındık üretimini ve pazarlamasını, fındık üreticilerinin hak ve yükümlülükleri ile Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ve Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Fiskobirlik)'nin fındık tarımı, kabuklu ve kavrulmuş fındık işlenmesi ve üretilen fındığın pazarlanmasındaki görev, yetki ve sorumlulukları ile denetleyeceği konuları ele almaktadır.

Tanımlar ve Kavramlar

Madde 2- Bu Kanunda geçen;

- a) Fındık Tarımı Bölgesi: Sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenen, fındık tarımı yapılan bölgeyi kalite özellikleri ve arazi kullanma kabiliyet sınıflarına göre tespiti ve bu bölgedeki il ve ilçeleri,
  - b) Fındık Bahçesi: Toplam alanı en az bir dekar olup üzerinde en az otuz adet fındık ocağı veya en az yüz elli adet fındık dalı bulunan fındık tarımı yapılan arazileri,
  - c) Ocak: En az 4 en fazla 6 fındık ağacının dikili olduğu her bir alanı,
  - d) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
  - e) Fiskobirlik: Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'ni,
  - f) TMO: Toprak Mahsulleri Ofisi'ni,
  - g) Fındık Üreticisi: Fındık tarımı yapan gerçek ve tüzel kişileri,
  - h) Fındık İşletmecisi: Kabuklu fındığı işleyerek yaş ya da kavrulmuş fındık üreten gerçek ve tüzel kişileri,
  - i) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS): Bakanlık tarafından oluşturulan ve çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,
  - j) Fındık Kayıt Sistemi (FKS): Bakanlık tarafından izin verilen alanlarda fındık üretimi yapan üreticilerin kayıt altına alındığı veri tabanını,
  - k) Fındık Üretici Belgesi (FÜB): Çiftçi Kayıt Sistemi ve Fındık Kayıt Sisteminde kayıtlı olan gerçek ya da tüzel üreticilere ait kayıt belgesini,
  - l) Gübreleme: Fındık tarımında kullanılması gereken ve standartları Fiskobirlik ile TMO tarafından belirlenen gübre çeşitlerini ve gübreleme tekniklerini,
  - m) Randıman: Fındık kalitesini,
  - n) Alan Bazlı Destekleme: Dekar başına verilen destek miktarını,
  - o) Ürün Bazlı Destekleme: Her bir dekar da elde edilen ürün miktarı için verilen destek miktarını,
  - p) Kalite Bazlı Destekleme: Ürün kalitesi üzerinden verilen destek miktarını,
  - q) Giresun Kalite Fındık Destekleme: Giresun Kalite fındık için verilen destek miktarını,
- ifade eder.

Devlet Adına Alım Yapacaklar, Görev ve Yetkileri

Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Devleti, fındık alımlarında FİSKOBİRLİK ile TMO'yu aynı ve eşit şartlarda görevlendirir.

FİSKOBİRLİK ve TMO'nun Görevleri

Madde 4- Fındık üretilmesi ve üretilen fındığın kalitesi, satın alınması, işlenmesi ve pazarlanmasının yanı sıra, fındık tarımının standartlarının tespit edilmesi ve denetlenmesi ile fındık ürününün verimi, kalitesi ve işletme tekniklerinin geliştirilmesi için gerekli araştırmaları yapmak ve bunun için gerekli olan altyapıyı kurmakla görevlidirler.

Cumhurbaşkanlığı ya da Bakanlık tarafından açıklanan alım ve destekleme fiyatları doğrultusunda devlet adına üreticiden fındık almak.

TMO ve Fiskobirlik üreticiden gelen tüm fındığı açıklanan alım şartlarına bağlı kalarak almak zorundadır.

Bu kanunun 10'ncu maddesine uygun şekilde dekar başına üretilen fındığın miktarını ölçmek ve kalitesini belirlemek için fındık tarımı bölgesindeki il ve ilçelerin; Ziraat Fakülteleri, Ziraat Odaları, Ziraat Mühendisleri Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ile birlikte komisyon kurarlar.

Fındık üretimi, işlenmesi, satın alınması ve kabuklu fındığın pazarlanması ile ilgili denetleyici ve düzenleyici diğer tedbirleri almak konusunda gerektiğinde Bakanlığının önerisi üzerine, Cumhurbaşkanı gerek görürse Fiskobirlik'e ve TMO'ya ilave görevler verilebilir.

FİSKOBİRLİK ve TMO'nun yukarıdaki görevleri yapabilmesi için gerekli kanunlar ve yönetmelikler üzerinde değişiklik yapmak veya yapılmasını talep etmek bakanlığın görevidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Üretim Alanları, Bahçe Kayıtları ve Yenilenmesi, Üretici Belgesi

Fındık Üretimi Yapılacak Alanlar ve Kalite Belirlenmesi

Madde 5- Fındık üretimi yapılacak alanların belirlenmesi, ocakların düzenlenmesi, toprak yapısı, ocaklarda ki dal sayısı, eğimli arazilerde teras oluşturulması, fındık tarımı bölgesindeki il ve ilçelerin; Ziraat Fakülteleri, Ziraat Odaları, Ziraat Mühendisleri Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları ile Fiskobirlik ve TMO'nun temsilcilerinden oluşan komisyonun raporları doğrultusunda Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. Fındıkta kalitenin belirlenmesi de aynı yöntem ile ve yine aynı kurumlar tarafından Bakanlığın hazırlayacağı yönetmeliklere göre yapılır.

Fındık Bahçelerinin Kayıt Altına Alınması

Madde 6- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan fındık bahçelerinin gerçek ya da tüzel kişi olan sahipleri, fındık bahçelerini iki yıl içinde kayıt altına aldirmek zorundadırlar.

Bahçesini kayıt altına alıracak olan her üretici, desteklerden faydalanabilmek için bahçesine ait toprak analiz sonuçlarını bakanlığa iletmek zorundadır.

Bahçe kayıtlarını ise bu kanuna göre altı ay içinde ilan edilecek yönetmelik esaslarına göre beyanname vererek bildirmekle yükümlüdürler.

Bahçelerin Yenilenmesi ve Gençleştirilmesi

Madde 7- Bakanlık, bahçesini yenilemek için müracaat eden her üreticiye dekar başına 50 Ocağı geçmeyecek şekilde ve her ocak için en az 4, en fazla 6 dal olacak şekilde düzenlenen bahçeler için en az 200 en fazla 300 adet fidan verir.

Ne kadar gübre desteği verileceği, toprak analiz sonuçlarına göre belirlenir. Çıkan sonuçlara göre dekar başına verilecek gübre desteği, o dekarda üretilen toplam fındık miktarının % 15'ini karşılayan bedelden az olamaz.

Bakanlık miras yolu ile bölünen tüm bahçelerin üretim dışı kalmaması için gereken tüm tedbirleri alır.

ÇKS, FKS ve FÜB sistemlerine kayıt yaptırmayanlar bakanlıktan destek alamazlar.

Bahçesini yenileyenler, yeniledikleri bahçelerden yeterince ürün alamayacakları göz önüne alınır ve 3 yıl boyunca yenilenen bahçeler için dönüm başına 100 kilo fındık bedeli destek olarak peşin ödenir. Bu madde için gereken yönetmelikler bakanlık tarafından hazırlanır.

Fındık Üretici Belgesi

Madde 8- Fındık bahçelerini kayıt altına alan gerçek ya da tüzel kişiler, bahçelerinde kontrol, inceleme ve denetim yapılması için Bakanlığa altı ay içinde beyanname vermek zorundadırlar.

Bakanlık, bahçesinde inceleme yapılması için beyanname veren bahçe sahiplerinin isteklerini üç ay içinde yerine getirmek ve inceleme yapmak için fındık bahçelerinin yerlerini ve yüzölçümlerini tespit ederek bahçe sahiplerine Fındık Üretici Belgesi verir. Bakanlık Fındık Üretici Belgelerinden ücret talep etmez.

Belirtilen şartları yerine getirmeyen üreticiler 3 yıl boyunca desteklerden men edilir.

Fındık Üretici Belgesi için yönetmelikler hazırlamaya yetkili kurum bakanlıktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Rekolte Tahmini, Alım Fiyatları, Destekleme Çeşitleri ve Depolama Alanları

Fındık Rekolte Tahmini

Madde 9- Çotanak bazlı fındık rekolte tahminleri, her yıl 1 Temmuz ile 15 Temmuz tarihleri arasında belirlenir ve açıklanır. Açıklanan rekolte ile ilgili komisyon kararları, muhalefet şerhleri gerekçeleri ile birlikte kamuoyuna açıklanır.

Alım ve Destekleme Fiyatları

Madde 10- Fındık alım ve destekleme fiyatları her yıl 15 Temmuz ile 31 Temmuz tarihleri arasında, üretim maliyetleri ve TÜFE artış oranları dikkate alınarak 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 19. Maddesi gereğince Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir ve ilan olunur.

Açıklanan alım ve destekleme fiyatları 49 (dahil) randımana kadar olan fındık içindir.

Fındık üreticilerine kilogram başına verilen destekler, alım fiyatlarının yüzde 10'undan az olamaz.

Ürününü TMO ya da FİSKOBİRLİK'e teslim eden her üretici 5 iş günü içinde ücretini alır.

Hiçbir kurum ya da kuruluş açıklanan fiyatın altında alım kriterlerine uygunluk esas olsa bile fındık satın alınamaz. Alanlar bu kanunun 13'ncü maddesine göre idari para cezasına çarptırılır.

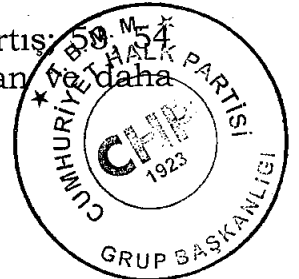
Destekleme Çeşitleri, Şartları ve Artış Oranları

Madde 11- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından fındık üreticilerine verilen desteklerden faydalanmak için hem Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) hem Fındık Kayıt Sistemine (FKS) kayıtlı hem de Fındık Üretici Belgesi (FÜB) sahibi olmak gerekir. Verilen destekler **alan bazlı, ürün bazlı, kalite bazlı ve Giresun Kalite** olmak üzere dört şekilde yapılır. Müracaat yılında ÇKS ve FKS'ye kayıtlı olmayanlar ile FÜB olmayanlar alamaz.

Alan Bazlı Destekleme: Dekar başına verilen destek miktarının ne kadar olacağı Cumhurbaşkanı ve Bakanlık tarafından belirlenir ve bu kanunun 10'ncü maddesine göre açıklanır.

Ürün Bazlı Destekleme: Bu destek çeşidi, bölgeye, ihracata uygun çeşit ve modern üretim bahçesi şeklinde dönüşüm sağlayanlara verilir. Dekar başına 225 kilo ve daha fazla fındık üreten üreticiler, açıklanan alım ve destekleme fiyatlarından yüzde 10 daha fazla destek alırlar.

Kalite Bazlı Destekleme: 50, 51 ve 52 randıman için yüzde 3 artış; 53, 54 ve 55 randıman için yüzde 5 destek artışı sağlanır. 56 randıman ve daha üstü için bu destek artış oranı yüzde 10'dur.

Giresun Kalite Destekleme: Giresun Kalite Fındık için açıklanan alım fiyatı, Levant Kalite Fındık için açıklanan fiyatın en az yüzde 5 fazlası olmalıdır.

Giresun Kalite Fındık bahçesi olanlara verilen tüm destekler diğer fındık türlerine verilen desteklerin iki katından az olamaz.

Giresun Kalite Fındık üretenler eğer bahçelerini yeniler veya gençleştirirse ilk 2 yıl elde ettikleri gelir son 2 yıl elde ettikleri gelirden az olursa arada ki fark bakanlık tarafından karşılanır.

Yukarıda adı geçen dört türdeki destekleme ödemelerini denetlemek ve gereken her türlü tedbirleri almak Bakanlığın yetkisinde ve sorumluluğundadır.

Fındık Depolama Alanları

Madde 12- Sadece Fındık saklamak koşulu ile Bakanlıktan izin alan gerçek ya da tüzel kişiler, en az 5.000 ton kapasiteli olmak şartıyla depo kurabilirler.

İlk defa Lisanslı Depo inşa edecek iştirakçiler, inşaat ve teknik malzeme alımlarında ki KDV'den muaftırlar. Lisanslı depo kiralayan iştirakçilerden alınacak kira stopaj bedeli % 2'dir.

Bakanlık lisanslı depolarda çalışan dönemlik hamalların sosyal güvenlik primlerinin yüzde 50'sini öder.

Verilecek nakliye desteği tonaja göre belirlenir ve 3 tona kadar olan her bir ton için 75 TL'dir. 3 ton ile 5 ton arası her bir ton için 65 TL'dir. 5 ton üstü için ise 55 TL'dir.

Destek miktarlarında ki artış her yıl açıklanan TEFE, TÜFE ve Enflasyon oranlarına göre belirlenir.

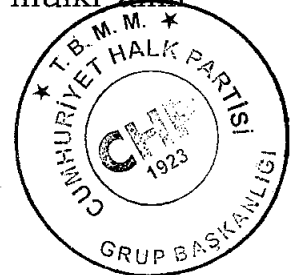
Depolama alanlarının nasıl yapılacağı, aranan niteliklerin neler olacağı, 5300 sayılı Kanun ve Bakanlık tarafından hazırlanacak yönetmeliklerle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezalar, Yönetmelikler, Geçici ve Son Hükümler

Cezalar

Madde 13- Her ne suretle olursa olsun Bakanlıktan izin almadan fındık bahçeleri sökülemez, yerlerine başka bir tarımsal ürün dikilemez, ekilemez. Bakanlıktan izin almadan bahçesini sökenler hakkında dekar başına 3.000 TL (üç bin lira) idari para cezası uygulanır ve cezalar mahallî mülki amir tarafından yazılır.

Bahçesini sökmek için izin alanlar her ne suretle olursa olsun bakanlıktan yetkili personel gelmeden bahçesini sökemez. Bakanlıktan personel gelmeden bahçesini sökenler hakkında dekar başına 3.000 TL (üç bin lira) idarî para cezası verilir.

Açıklanan fındık fiyatının altında fındık alanlar olursa, haklarında her 100 kilo fındık için 3.000 TL (üç bin lira) idari para cezası verilir.

Giresun Kalite Fındık üretilen bahçeleri sökenler hakkında dekar başına 6.000 TL (altı bin lira) idari para cezası verilir.

İdari para cezaları, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen yeniden değerlendirme oranı esas alınarak her mali yılın başında arttırılır.

Bu kanun ve kanun çerçevesinde çıkarılan yönetmelik hükümlerine ve belirlenen standartlara uymayanlara ve bunlara aykırı olarak davrananlara uygulanacak cezalarla ilgili usul ve esaslara ilişkin yönetmelik, Bakanlık tarafından hazırlanır.

Yönetmelikler

Madde 14- Bu Kanunun 4, 5, 8, 12 ve 13. maddeleri uyarınca çıkarılacak yönetmelikler bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altı ay içerisinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Kaldırılan Hükümler

Madde 15- 16.06.1983 tarih ve 2844 Sayılı Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

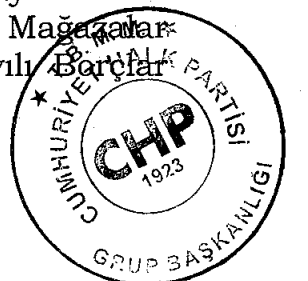
Diğer Hükümler

Madde 16- Bakanlık, Fiskobirlik ve TMO fındık tarımı bölgesindeki teşkilatlarını bu kanun hükümlerinin gerektirdiği şekilde personel, teknik eleman, makine ve ekipman ihtiyaçlarını dikkate alarak yapılandırır.

Geçici Madde 1- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte tapulu arazilerdeki mevcut ruhsatsız fındık bahçeleri vatandaşın beyanı üzerine başka şart aranmadan Bakanlık tarafından kayda alınır ve ruhsatlandırılır.

Geçici Madde 2- Bu madde Fiskobirlik ve TMO tarafından Fındık Standartlarının ilan edilmesinden sonra mevcut fındık üreticileri fındık bahçelerini iki yıl içinde, standartlara uygun hale getirmek zorundadırlar. Verilen süre içinde fındık bahçesini standartlara uygun hale getirilmeyenlerin üretici belgeleri iptal edilir.

Madde 17- Bu Kanunda açıklık bulunmayan hallerde, 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu, 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ve 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

